גופיה לא קדיש ופי' בקונט' שהיו רוחצ' למזבח ולא לבד"ה ולדמי לא קאמר דהיה לו לומר דמי עבדי עלי ולא דמי למקדיש בהמה ממאה דהתם כיון דליכא למימר למיהוי עם קדוש קאמר ע"כ לדמי קאמר תנ"ג דלא אמר דמים עלי הרי היא קדושה לימכר קאמר אבל הכא דשייכא בגופיה לגון קדושה לא לחמרין לדמי קאמר והש תאמר קדושת דמים עלי ולא תהא יוצאה לחולין ואמאי לא קאמר גמי קדוש לא קאמר כיון דמילתא לחמריה היא וי"ל כדפירש בקונטרס בסמוך דלפי' תמר כן בהדיא שיהא קדוש לימכר יצא לחירות מידי דהוה אמתפיס תמימים לבדק הבית דאין יוצאין מידי מזבח לעולם ולכאי לא מוקי הכא דאין לחין הגזברין כגון דאמר שיהו קדושין לדמיהן ומיהו קשה דאי מדמינן למתפיס תמימים גימא דאף על פי שהעבד יצא לחירות צריך לפדייה ויפלו דמיו לבדק הבית כמו במתפיס תמימים שמימכר לצורכי מזבח כדאמרי' בהמתמות והנסכים (מנחות קי:) כשהן נפדיין נפדין אלא למזבח והדמים הם לבדק הבית כדאמר בפרק קמא דתמורה (דף ו:) דלאף על פי שאוה בלא תעשה מה שעשה עשוי ולכאורה ממנע ליהוי עם קדוש קאמר ויהו נותן שוס דמים להקדש ועוד מאי קפריך מאך כל מקום דהתם דאמר בלשון מכר לא שייך לומר דלמיהוי עם קדוש קאמר ועוד כי מצי לאמר לדמי והייט לפירוש הקונטרס דאמר דמי עבדי ושפחתי עלי לאם הקדישם לדמים יצאו לחירות ואם כן מאי חיריה עבדיו ושפחותיו לפלוג דאכרו גמי ועוד מאי שנא כשעשים לפלוג עבדיו ושפחותיו העבדים גמי ונראה לפרש גופיה לא קדיש פי' ליתכר בהאי כמו בהמה ממאה שמוענין בה וקו בקרקע אם עקר ממנו מוליא ולפלוג במוכר אסיטרא מיהא חיכא לדמי לא קאמר שיהא גופיה קדוש לימכר והשתא פריך שפיר מכל מקום לימכר דמיתפסא בהון קדושה ליתכר בהאי כמו מתניתין שאר נכסיו ומצי לאמר לדמי לא מיכר ולא מייכי במקדיש בלשון מכר והשתא ניחא דדוקא עבדיו ושפחותיו הכנענים ופריך לימך גמי לדמי ומצי למימר לי כי גזברין מאי עבידתייהו לתותי שהקדישו לדמיו הוא יפדנו ויהיה שלו:

אין הגזברין רשאין להוליא תותי לחירות · וכן אמר בפרק המזקין (בקמן נג:) גבי יהוחן לתן התיטרופסין רשאין להוליא תותי לחירות אבל מוכרין תותן לתחרים כי' ונראה דהיינו טעמא לאסור דרך שיתור דסברי דקא מזלזלי בנכסי יהושפט והקדש לבד דרך מכירה ידעי כולי עלמא שמוכרין תותן בפויר: **לדמיו**: "אך כל חרם אשר יחרים איש לה' מכל אשר לו מאדם וגו' לא עבדיו ושפחותיו הכנענים · שאם הקדישן מקודשים לבדק הבית ויצאו לדיוט **עבדיו ושפחותיו** · דמיו עלי להקדש ולא הזכיר עליו שם קדושה: **מי שכיר לידך נמי** · אמתי תוקמת דפליג תלוג שלרב: **גוברין מאי עבידתייהו** · מה רשות יש להן בעבד הלא אין להן על הבעלים אלא מעות **ואי קשיא** לוקמה כגון דאמר הרי הוא קדוש לדמיו דעכשיו הוא קדוש עליו למכור וכמקדיש קרקע ובהמה ממאה, תרין לישני כיון דעשו קדוש כי אמר הרי הוא קדוש לדמיו חיילה תגופו בן תורין דקרי"ל במתפיס תמימים לבדק הבית יוצאין מידי מזבח *בכריתות (דף נג:) הלכך על כרחך מתני' פליגא למימר דכי אמר הרי הוא קדוש לא נאמן עם קדוש הוי אלא כשאמר הרי הוא הקדש לדמיו" והוי כקרקע ובהמה ממאה: **העבד**: **ומוכל** · ואין מעשה ידיו הקדש: **אלא מקדיש מלא דמיו** · ולא אמר אלא כרי הוא הקדש לדמיו" והוי כקרקע ובהמה ממאה: **וכפו את רבה ועשאה בת חורין** *ואמר רב נחמן בר יצחק משום הפקר נהגו בה? הכי השתא התם לא לעבד חזיא ולא לבן חורין חזיא הכא אפשר דמיחד לה לעבדיה ומנטר לה. גופא אמר רב יהודה אמר שמואל *כל המשתחרר עבדו עובר בעשה שנאמר לעולם בהם תעבודו מיתיבי [מעשה ברבי אליעזר] שנכנס בבית הכנסת ולא מצא עשרה ושחררו עבדו והשלימן לעשרה משנה שאני ת"ח לעולם *בהם תעבודו = רשות דברי רבי ישמעאל, ר"ע אומר [ב] חובה ודילמא ר"א סבר לה כמאן דאמר רשות? ת"ל והתנחלתם אמר רבה בהני *תלת מילי נחתי בעלי בתים מנכסיהן דמפקי עבדייהו לחירותא *ודסיידי נכסיהו בשבתא ודקבעי סעודתייהו בשבתא בעירין בי מדרשא דא"ר חייא בר אבא א"ר יותנן שתי משפחות היו בירושלים אחת קבעה סעודתא בשבתא ואחת קבעה סעודתא בערב שבת ואמרי לה אמתא ד ה ר א י בפומבדיתא דהות קטעתא אינשי איסורא) אמר רב יוסף אמר רב המפקיר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור פי' יצא לחירות דקנין דמים שהיה לו עליו ומפקירו הוא העבד קודם לכל אדם ווזוכה להתקשות לעצמו קודם לכל אדם אבל קנין האסור אינו קונה דבר דמסיל עליה שם משאר הפקר הלכך לא פקע מיניה עד דכתיב קלוט ליה גיטא דחירותא: **נמאן** **מתניתין** כי' לטורים בדבר אחרים יוצא מהכלל עבדו העבד לחירות **קטורים** על נדבה אחר רב **מתניתין** סידרה על ג'טלטל מהאקור קלדל נמראים בשאר לנמאן" נמאן"

גופיה קדוש קאמר ורב יוסף אמר *המפקיר עבדו יצא לחירות מ"מ מקדיש ב"ש מפקיר מאן דאמר מפקיר אבל מקדיש לא דלמא לדמי קאמר [אביעא להו צריך גט שיחרור או לא צריך? ת"ש דאמר *רב חייא בר אבין אמר רב] אחד זה ואחד זה יצא לחירות *וצריך גט שחרור, אמר רבה *ומותבינן אשכחתין המקדיש נכסיו והיו בהן עבדים *יאין הגזברין רשאין להוציאן לחירות אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות, רבי אומר: אומר אני *אף הוא נותן דמי עצמו ויוצא מפני שהוא במוכרו לו מתני' קא רמית עליה דרב, *רב תנא הוא ופליג *ת"ש אחד כל הרם ונו' מאדם אלו עבדיו ושפחותיו הכנענים הכא במאי עסקינן דאמר לדמי" א"ה הכי אידך נמי דאמר *"לדמי"? א"ה אין הגזברין רשאין להוציאן לחירות גזברים מאי עבידתייהו ותו אבל מוכרין אותן לאחרים ואחרים מוציאין אותן לחירות אחרים מאי עבידתייהו ותו רבי אומר אומר אני אף הוא נותן דמי עצמו ויוצא מפני שהוא במוכרו לו ואי לדמי" מאי "מפני שהוא במוכרו לו" תא שמע המקדישן עבדיו עושה ואוכל שלא הקדיש אלא דמיו

ולפי שאין מקדישין אלא מה שבידן · ואי לדמי מאי איריא שאין בידו אלא דמיו אפילו יש בידו יותר מדמיו נמי לא מקדיש אלא דמיו: **ואמר רב נחמן** · לאו משום דליתיתא מיפקדה אפקריה ורביה אלא מאחר דאיתא בידו מיפקדה אפקריה והיו עומדין לו לעבד ולא נתן מרין: **ואפי' עם רבה נחמן** · לאו משום דליתיתא מיפקדה אפקריה ורביה אלא מאחר דאיתא בידו מיפקדה אפקריה והיו עומדין לו לעבד ולא נתן מרין: **רשות** · משום דכתיב (דברים כ) בכבשה לעומת לו תחיה כל נשמה תלמוד למיכתב מבני התושבים לעולם בהם תעבודו להתיר לחת מאחר לעומת הבא על הכנענית שהיא מבכבשה לעומת והוליד בן שלמה רשאי לקטטו בעבד ומכי מפרש לה בהמקנת*: **ולמ"ד ר' לוי סבר נס** · כר' שמעון ומתי דוחקיה לשמעי לעיל מלוה שלמי: **דמפקי עבדייהו לחירות** · ועבדי בעשה: **מפייני נכסייהו** · שדותיהם משתכלין בשבת לידע מה הן לריכין: **כעין כי מדרשא** · כשהחכם דורש דרשות לריכים בשבת ושם יושבין בסעודה ושיה להם להקדיש או לא לחחר: **כערב שבת** · גלילי שבת ואין כאן כבוד שבת דקיימא לן כבוד יום קודם לכבוד לילה ושם היו מתכוונים בשביל ביטול בית המדרש ולית דמפרש כערב שבת ממש וכן בכל יום מכוב עושר שלכל בהא מיהא לילה לשבת כשאות שבת בלא תעוה: **גופיה לא קדיש** · שלא לחוי לא למזבח ולא לבדק הבית: **לדמי לא קאמר** · היה לו לומר דמי עבדי עלי: **דליפוי עם קדוש** · שלא יהא קדוש לימכר: **ת"ש** · ולא אמר לא קדוש ולא חולין אלא לא קאמר דמי עבדי עלי אלא לדמי: **אחד זה ואחד זה** · אע"ג דלא אמר אלא אחד מהן: **וצריך גט שחרור** · מקדים ומפקיר: **אחד וזה ואחד וזה** · מקדים ומפקיר: **ומותבינן** · תמוטעם עלמיו: **מן הגזברין רשאין להוציאן לחירות** · ואפי' לכבל מיד העבד פדיוטלקדיימת ליה (קידושין נב:) עבד קונה את עלמו בכסף אם נתן לו על מנת שלחן לרבו רשות בו פודה בו את עלמו מיד בעליו והכי גזברין הן רשאין לך שלחן נוסן קלי להקדש אלא הקדישן אלא לזמן **אין לך** שחרור הוא ולא דרך מכירה לבל מוכרין אותן לאחרים והמוסיף להקדש ואותן לאחרים מוליאין אותם לחירות אם ירלו: **אף הוא נותן דמי עלמו ויוצא** · אם יעמוד אדם שלחן לבעליו לקוח מן: **מפני שהוא במוכרו לו** · הגזבר לו לעלמו כשם שהוא יכול למכור לאחרים ובלבד שיעשה דרך מקח וממכר ולא דרך

[יבמות פו: לקמן מב:]

[סוטה לף ג.]

[כתובות מז: ע"ש]

[פסחים קיו:]

[סוטה כט:) [ע' פרש"י תענית כ: ד"ה ושויר]

[ע' תוס' ערל יב. ד"ה תמר כו:]

[יבמות מה: גיר סב: קדושין עב:]

[לקמן מ:] אאר"י בסיעתא דשמיא אתלת בהלכתא פרקיות ודוכתי

[קדושין נו: ושם]

[עירובין כ: כתובות מו ב"ב מב: סנהדרין סג: תענית קכב:]

גליון הש"ס

גמ' מנסא הפקר נהגו כה · עי' בחת דף ד ע"ב תוס' ד"ה ואי ובו' ממתין: שם מנה שאני · ב' פסחים דף נו ע"ב תוס' ד"ה אתי עשה ושבת: שם ת"ש לך כל מרם · עי' שהוכיח דף כח ע"ב תוס' ד"ה ת"ש:

[ב"ב קיז: ושם] רבינו חננאל: ואי קשיא לך מאי איריא דאין שדה אחוזה לעבד כנעני אלא בשדה שיש לו בה אחוזה כגון שדה שקנה מאחיו בירושה או שדה שקנה מאחר ומסרה לו לאחוזה אבל שדה שקנה מאחר ומסרה לו לעבד אין לו בה אחוזה ואין לו בה אלא כדי חרישה וזריעה ומשיכה ראשונה בלבד ואין לו בה אחוזה ואין לו בה אלא כדי חרישה וזריעה ומשיכה ראשונה בלבד

* נלענ"ד דהכי פירושו דאי מקדיש כאן פירושו שהקדיש את הקונטרס שבידו לבדק הבית ולא את העבדים שבתוכו דאמאי יקדישם הלא אינם שלו ואינם בידו אלא הקונטרס לבדו ואפילו הכי קאמר דמקדיש כל הקונטרס ואפילו העבדים שבתוכו ומשום הכי קאמר דמי עבדי עלי ולא קאמר דמי הקונטרס עלי דאי אמר דמי הקונטרס עלי הוה אמינא דלא יצאו העבדים לחירות דלא הקדישם אלא בשביל הקונטרס שבידו ולא בשביל עלמן ולכך אמר דמי עבדי עלי דמשמע דהקדישם בשביל עלמן ולא בשביל הקונטרס שבידו

* נלענ"ד דהכי פירושו דאי מקדיש כאן פירושו שהקדיש את הקונטרס שבידו לבדק הבית ולא את העבדים שבתוכו דאמאי יקדישם הלא אינם שלו ואינם בידו אלא הקונטרס לבדו ואפילו הכי קאמר דמקדיש כל הקונטרס ואפילו העבדים שבתוכו ומשום הכי קאמר דמי עבדי עלי ולא קאמר דמי הקונטרס עלי דאי אמר דמי הקונטרס עלי הוה אמינא דלא יצאו העבדים לחירות דלא הקדישם אלא בשביל הקונטרס שבידו ולא בשביל עלמן ולכך אמר דמי עבדי עלי דמשמע דהקדישם בשביל עלמן ולא בשביל הקונטרס שבידו